

ml. insp. Mirosław Domański

T - I - 4/14

A N A L I Z A

przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, dotyczących funkcjonariuszy i pracowników Policji województwa lubuskiego w 2013 roku

W 2013 r. do Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. oraz jednostek podległych wpłynęły ogółem **533 skargi** (w analogicznym okresie roku ubiegłego - 479; wzrost o 54 skargi).

Bezpośrednio do Wydziału Kontroli Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. wpłynęły **254 skargi**, tj. 47,6 % ogólnej ilości skarg, natomiast do jednostek w terenie – **279**.

Z łącznej sumy **254** skarg przesłanych do Wydziału Kontroli, funkcjonariusze tej komórki załatwili **97** skarg (tj. 38,2 %), natomiast pozostałe sprawy przesłane zostały celem załatwienia do jednostek niższego szczebla, zgodnie z uprawnieniem wynikającym z art. 232 § 1 k.p.a.

W okresie sprawozdawczym rozpatrzono ogółem **537 skarg** (w 2012 r. - 478; wzrost o 59). Spośród **537** załatwionych skarg – 26 wpłynęło do jednostek na przełomie 2012/2013 r.; do wyjaśnienia w roku bieżącym pozostały natomiast 22 skargi. Z ogólnej liczby skarg – **38** przekazano według właściwości do prokuratury lub innego organu właściwego rzeczowo do ich rozstrzygnięcia.

W inny sposób załatwiono łącznie 65 spraw, z czego - w 3 przypadkach skarga została wycofana, zaś w 14 przypadkach podtrzymano wcześniej zajęte stanowisko w sprawie, powiadamiając o tym fakcie autora skargi.

Natomiast w kolejnych 7, skorzystano z możliwości wynikającej z treści art. 239 k.p.a. - i nie informowano skarżącego o powyższym. W trakcie 31 postępowań wyjaśniających, z uwagi na nie dające się usunąć rozbieżności w dokonanych ustaleniach, odstąpiono od zajęcia jednoznacznego stanowiska w sprawie. Natomiast 10 spraw pozostawiono bez rozpoznania, z uwagi na nieusunięcie w wyznaczonym terminie braków związanych z należywym ustaleniem przedmiotu sprawy lub brak kompetencji do zajmowania stanowiska.

W 2013 r. wskaźnik skargowości (w odniesieniu do liczby skarg załatwionych we własnym zakresie) wyniósł **0,19** (w 2012 r. - 0,18).

Z ogólnej liczby **499** skarg rozpatrzonych we własnym zakresie potwierdzono **35**, co daje wskaźnik **7,00 %** (w 2012 r. – 7,80 %) Uwzględniając natomiast łączną ilość załatwionych spraw, tj. 537 - wskaźnik ten wynosi 6,51 %.

Odnosząc powyższe dane do ilości skarg potwierdzonych - wskaźnik ten kształtuje się na poziomie 0,013 skargi na 1 funkcjonariusza (w 2012 r. - 0,014).

UWAGA: Szczegółowe dane dotyczące ilości złożonych, rozpatrzonych oraz potwierdzonych skarg, jak również wysokości wskaźnika skargowości i potwierdzalności, przedstawione zostały na dalszych stronach niniejszej Analizy.

W okresie sprawozdawczym, w ramach przyjęć interesantów w sprawach skarg i wniosków, w województwie lubuskim przeprowadzono ogółem **638** rozmów (w 2012 r. - **591**), przy czym kierownicy jednostek oraz ich zastępcy przyjęli łącznie **296** osób, tj. o **61** mniej niż w roku 2012. Z ogólnej ilości **638** spraw - funkcjonariusze Zespołu Skarg i Wniosków Wydziału Kontroli KWP w Gorzowie Wlkp. przeprowadzili łącznie **164** rozmowy, tj. 25,7 % ogółu, (w 2012 r. odpowiednio – **180**; 30,5 % ogółu).

Rodzaje skarg / zarzutów przyczyny ich wnoszenia

Zestawienie danych, dotyczących ogólnej liczby skarg rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym oraz załatwionych we własnym zakresie przez jednostki Policji woj. lubuskiego pozwala na stwierdzenie, iż najwięcej skarg odnotowano odpowiednio w następujących kategoriach:

- **czynności procesowe, administracyjne z ustawy o Policji i inne**
– odpowiednio **379 i 356** (w 2012 r. – 318 i 229),
- **załatwianie skarg**
– wszystkie **58** rozpatrzono we własnym zakresie (w 2012 r. - 60),
- **niekulturalny stosunek do obywatela**
– wpłynęło **33** rozpatrzonych we własnym zakresie (w 2012 r. – 32 i 30),
- **niehumanitarne lub poniżające traktowanie**
– odpowiednio **31 i 19** (w 2012 r. – 34 i 29),
- **inne**
– odpowiednio **23 i 20** (w 2012 r. - 16 i 13),
- **postępowanie policjantów/pracowników poza służbą/pracą**
– wpłynęło **7** rozpatrzonych we własnym zakresie (w 2012 r. – 6),
- **naruszenie prawa do wolności**
– wpłynęło **5** rozpatrzonych we własnym zakresie (w 2012 r. – 10 i 7),
- **skargi policjantów/ pracowników**
– wpłynęła **1**, która została rozpatrzona we własnym zakresie (w 2012 r. – 2),
- **zachowania korupcyjne**
- w 2013 r. i 2012 nie wpłynęła żadna skarga.

W porównaniu do 2012 r. - w okresie sprawozdawczym stwierdzono wzrost liczby złożonych skarg (z 479 do 533, tj. o 54 więcej). Natomiast liczba spraw załatwionych wzrosła (z 478 do 537, tj. o 59).

Na przestrzeni ostatnich 10 lat ilość złożonych skarg przedstawiała się następująco :

- ✓ 2003 r. – wpłynęło **420** skarg
- ✓ 2004 r. – wpłynęło **526** skarg
- ✓ 2005 r. – wpłynęło **490** skarg
- ✓ 2006 r. – wpłynęły **552** skargi
- ✓ 2007 r. – wpłynęło **514** skarg
- ✓ 2008 r. – wpłynęło **559** skarg
- ✓ 2009 r. – wpłynęły **563** skargi
- ✓ 2010 r. – wpłynęło **547** skarg
- ✓ 2011 r. – wpłynęło **481** skarg
- ✓ 2012 r. – wpłynęło **479** skarg.
- ✓ 2013 r. – wpłynęły **533** skargi.

Z powyższego zestawienia wynika, iż w latach 2003 - 2004 odnotowano zdecydowany wzrost liczby złożonych skarg (z 420 do 526). Natomiast w 2005 r. wpłynęło o 36 skarg mniej niż w 2004 r. W 2006 r. ponownie nastąpił wzrost liczby złożonych skarg o 62, w porównaniu z rokiem poprzednim. W 2007 r. zmalała liczba złożonych skarg o 38, w porównaniu z rokiem 2006 r. W 2008 r. nastąpił – wzrost o 41, a w 2009 r. – o kolejne 4 skargi. Rok 2010 zapoczątkował tendencję spadkową liczby wpływających skarg, ponieważ złożono ich o 16 mniej, niż w roku 2009. Tendencja ta powtórzyła się również w 2011 r., gdzie wpłynęło o kolejnych 66 skarg mniej niż w roku poprzednim, a następnie w roku 2012 o 2 mniej niż w roku poprzednim. Aktualnie liczba skarg zdecydowanie wzrosła tj. o 54.

Najwięcej skarg w 2013 r. - uwzględniając ilość zatrudnionych funkcjonariuszy – rozpatrzono we własnym zakresie na policjantów następujących jednostek Policji (wg wysokości wskaźnika skargowości):

✓ KPP Międzyrzecz	0,41
✓ KPP Strzelce Kraj.	0,26
✓ KPP Sulęcín	0,24
✓ KPP Żary	0,24
✓ KPP Krosno Odrz.	0,24
✓ KMP Gorzów Wlkp.	0,23
✓ KPP Wschowa	0,21
✓ KPP Słubice	0,20
✓ KMP Zielona Góra	0,20
✓ KPP Żagań	0,19

Najniższy wskaźnik skargowości odnotowano natomiast w przypadku jednostek:

✓ KPP Świebodzin	0,15
✓ KPP Nowa Sól	0,09
✓ KWP Gorzów Wlkp.	0,08.

Uwaga: wskaźnik skargowości w skali całego województwa wyniósł **0,19** (w 2012 r. – **0,18**).

W przypadku natomiast skarg potwierdzonych, w poszczególnych kategoriach ich kolejność prezentuje się następująco:

- ✓ *czynności procesowe, administracyjne, z ustawy o Policji i inne – 27*,
co stanowi **7,58 %** ogólnej ilości tej grupy skarg załatwionych we własnym zakresie (w 2012 r. – odpowiednio 18 i 6,0 %),
- ✓ *załatwianie skarg – 5*,
co stanowi **8,62 %** ogólnej ilości tej grupy skarg załatwionych we własnym zakresie (w 2012 r. – odpowiednio 7 i 11,66 %),
- ✓ *inne - 2*,
co stanowi **10,00 %** ogólnej ilości tej grupy skarg załatwionych we własnym zakresie (w 2012 r. – odpowiednio 5 i 38,46 %),
- ✓ *niekulturalny stosunek do obywatela – 1*,
co stanowi **3,0 %** ogólnej ilości tej grupy skarg załatwionych we własnym zakresie (w 2012 r. – odpowiednio 1 i 3,33 %),

W kategoriach: nieludzkie lub poniżające traktowanie, naruszenie prawa do wolności, zachowania korupcyjne, skargi policjantów/pracowników oraz postępowanie policjantów/pracowników poza służbą/pracą - nie odnotowano żadnego przypadku skargi potwierdzonej.

Odnosząc natomiast powyższe dane do poszczególnych jednostek Policji garnizonu lubuskiego stwierdzono, że najczęściej potwierdzonych skarg odnotowano w przypadku funkcjonariuszy następujących komend:

- ✓ KMP Zielona Góra - **10**
- ✓ KMP Gorzów Wlkp. - **9**
- ✓ KWP Gorzów Wlkp. - **5**
- ✓ KPP Żary - **5**
- ✓ KPP Międzyrzecz - **2**

Natomiast w każdej z nw. jednostek, tj.: KPP Krosno Odrz., KPP Strzelce Kraj., KPP Słubice oraz KPP Świebodzin – spośród wszystkich załatwionych skarg, odnotowano po 1 przypadku skargi potwierdzonej. Natomiast w KPP Nowa Sól, KPP Sulęcín, KPP Wschowa oraz KPP Żagań - nie odnotowano takiego rodzaju skarg.

Przedstawiając jednak tę problematykę, w kontekście wysokości wskaźnika potwierdzalności skarg, kolejność ta przedstawia się w następujący sposób :

✓ KWP Gorzów Wlkp.	- 12,20 %
✓ KMP Zielona Góra	- 11,40 %
✓ KPP Żary	- 11,10 %
✓ KMP Gorzów Wlkp.	- 8,80 %
✓ KPP Świebodzin	- 5,90 %
✓ KPP Międzyrzecz	- 4,25 %
✓ KPP Słubice	- 4,20 %
✓ KPP Strzelce Kraj.	- 3,80 %
✓ KPP Krosno Odrz.	- 3,40 %

Pozostałe jednostki nie odnotowały żadnej skargi potwierdzonej.

Dane przedstawione w tabeli pt. „Zestawienie ogólnej liczby skarg i zarzutów zawartych w poszczególnych kategoriach, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym” pozwalają natomiast na stwierdzenie, iż najwięcej zarzutów na funkcjonariuszy woj. lubuskiego rozpatrzono w kategoriach:

- ✓ **czynności procesowe, administracyjne, z ustawy o Policji i inne – 442,**
co stanowi **65,4 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 425 i 63,3 %),
- ✓ **niekulturalny stosunek do obywatela – 82,**
co stanowi **12,1 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 69 i 10,3 %),
- ✓ **zalatwianie skarg – 58,**
co stanowi **8,6 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 60 i 8,9 %),
- ✓ **niehumanitarne lub poniżające traktowanie – 46,**
co stanowi **6,8 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 64 i 9,5 %),
- ✓ **inne – 30,**
co stanowi **4,4 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 26 i 3,9 %),
- ✓ **naruszenie prawa do wolności – 9,**
co stanowi **1,3 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 16 i 2,4 %),
- ✓ **postępowanie policjantów/pracowników poza służbą/pracą – 8,**
co stanowi **1,2 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 8 i 1,2),

- ✓ **skargi policjantów/pracowników – 1**,
co stanowi **0,1 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 3 i 0,4 %),
- ✓ **zachowania korupcyjne**,
nie rozpatrywano żadnego zarzutu w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – nie rozpatrywano żadnego zarzutu z tej kategorii).

Biorąc natomiast pod uwagę dane zawarte w tabeli pt. „Sposób rozpatrzenia zarzutów podnoszonych w poszczególnych kategoriach w 2013 r.” stwierdzić należy, iż najwięcej formułowanych przez skarżących zarzutów, dotyczyło działań policjantów związanych m.in. z:

- ✓ **interwencjami – 91**, z czego **2 potwierdzono**
co stanowi **13,5 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 96 i 27 oraz 14,3 %).

Dokonywane analizy problematyki skargowej wykazują, iż zarzuty tego rodzaju zajmują pierwsze miejsce w rankingu spraw rozpatrzonych, na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat.

Niezmiennie od wielu lat - zarzuty podnoszone w związku z wykonywanymi przez policjantów czynnościami są wielorakie – dotycząc zarówno kwestii merytorycznej jak i formalnej, sprowadzając się przede wszystkim do *kwestionowania samej zasadności podjęcia interwencji, jak również nie zachowania przez policjantów określonej procedury prawnej, regulującej podjęte przez nich konkretne działania.*

- ✓ **niekulturalnym stosunkiem do obywatela – 82**, z czego **1 potwierdzono**
co stanowi **12,1 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 69 i 1 oraz 10,3 %).

Wnoszenie tego rodzaju zarzutów powodowane jest w głównej mierze oczekiwaniem społecznym ze strony funkcjonariuszy Policji – jako funkcjonariuszy publicznych - prezentowania wysokiego poziomu kultury osobistej oraz poszanowania przez nich zasad poprawnego zachowania. W wielu również przypadkach – stanowcze i zdecydowane działanie policjantów odbierane jest jako niepoprawne zachowanie.

- ✓ **czynnościami dochodzeniowo-śledczymi – 81**, z czego **2 potwierdzono**
co stanowi **11,9 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 72 i 1 oraz 10,7 %),

Wzorem lat ubiegłych nadal, stwierdzonym w toku prowadzonych postępowań skargowych najczęstszym powodem kierowania tych zarzutów jest subiektywna opinia zainteresowanego, sprowadzająca się do negatywnej oceny czynności procesowych, wykonywanych w związku z prowadzonym postępowaniem przygotowawczym.

Autorami skarg w tych przypadkach są z reguły obie strony postępowania, z pewną przewagą osób pokrzywdzonych (zdarzają się też osoby bliskie, nie będące uczestnikami postępowania). Składając skargę starają się one wpłynąć na tok tego postępowania, wnioskując głównie o:

- ✓ *wykonanie dodatkowych czynności procesowych,*
- ✓ *przyśpieszenie terminu jego zakończenia,*
- ✓ *właściwe realizowanie przysługujących uprawnień,*
- ✓ *skuteczniejsze działanie w kierunku odzyskania utraconego mienia.*

Kierując skargę, jej autor niejednokrotnie nie posiada wystarczającej wiedzy nt. obowiązującej procedury prawnej, regulowanej głównie przepisami k.p.k., zarzucając Policji zaniechanie bądź niewłaściwe wykonanie czynności procesowych (w tym - m.in. oględzin), w przypadku gdy faktycznie czynności takie zostały wykonane prawidłowo. Zarzucając złą wolę lub stronniczość, kwestionuje się treść zapisów poczynionych w protokołach przesłuchania, konfrontacji czy też oględzin.

Z pewnością jednak nie można pominąć sytuacji, kiedy rzeczywiście, w wyniku pewnej rutyny lub - z drugiej strony - braku doświadczenia zawodowego jak i przeciążenia obowiązkami służbowymi, policjanci (głównie służb dochodzeniowo - śledczych), popełniają pewne błędy, skutkujące składaniem skarg.

- ✓ ***bezczywnością / opieszałością – 70***, z czego **9 potwierdzono** co stanowi **10,3 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 57 i 5 oraz 8,5 %).

Powodem wnoszenia skarg tego rodzaju jest m.in. zarzucany brak reakcji funkcjonariuszy na wnoszone zawiadomienia o popełnieniu drobniejszych przestępstw lub wykroczeń, odmowa podjęcia interwencji lub znaczne opóźnienie przy jej podejmowaniu.

Zarzuty dotyczące tej kategorii, w większości przypadków, wiążą się z błahymi zdarzeniami, które jednak w ocenie samych zainteresowanych, postrzegane są jako ich indywidualne, ważne problemy.

Z tego też względu, zbyt pochopna decyzja o niepodjęciu działań - urastając do rangi osobistego problemu skarżącego - tworzy negatywną opinię o Policji, od której każdy obywatel ma prawo oczekiwać pomocy we właściwym załatwieniu jego sprawy.

Jak wynika ze statystyk policyjnych, powyższe zdarzenia stanowią znaczny procent zgłoszeń, przyjmowanych w toku codziennej służby, i najczęściej dotyczą:

- ✓ *zakłócania ciszy nocnej,*
- ✓ *konfliktów małżeńskich, sąsiedzkich,*
- ✓ *naruszania przez kierujących pojazdami przepisów ruchu drogowego.*

W sytuacji takich zgłoszeń, na uwagę zasługuje wysoki poziom oczekiwań i aktywności osób, które chcą wyegzekwować od Policji np. odzyskanie utraconego mienia, rozwiązanie istniejącego problemu lub załatwienie swojego interesu.

Nadal mają też miejsce takie sytuacje, w których policjant (dyżurny) stara się odwieść osobę od złożenia zawiadomienia o przestępstwie, argumentując to nikłymi szansami na ujawnienie sprawcy, bądź też pouczając go o konieczności załatwienia sporu między stronami, bez ingerencji Policji.

Zdarza się przy tym, iż takie lekceważące podejście do uzyskanego zgłoszenia znajduje automatycznie swe odzwierciedlenie w poziomie dokumentacji, sporządzanej na tę okoliczność (notatka zamiast zawiadomienia o przestępstwie, bądź też w ogóle nie dokonanie jakiegokolwiek

zapisu na ten temat).

- ✓ **inne – 69**, z czego **10 potwierdzono** co stanowi **10,2 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 65 i 7 oraz 9,7 %).

Najczęstsze uwagi kierowane pod adresem funkcjonariuszy z tej kategorii zarzutów dotyczą w szczególności: *nie podanie swoich danych osobowych w trakcie wykonywanych czynności służbowych, działań podejmowanych w związku z zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego pojazdu (data ważności wystawionego pokwitowania, zniszczenie ww. dokumentu), naruszanie przepisów w ruchu drogowym przez oznakowane radiowozy np. parkowanie w miejscu niedozwolonym czy używanie telefonów komórkowych przez funkcjonariuszy.*

- ✓ **kontrolami drogowymi – 44**, z czego **potwierdzono 2** co stanowi **6,5 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 36 bez potwierdzonych zarzutów oraz 5,4 %).

Przyczynami wnoszenia tego rodzaju zarzutów są z reguły: *działania zmierzające do uniknięcia odpowiedzialności przed sądem, a w szczególności niedoprowadzenie do skierowania sprawy na drogę sądową oraz kwestionowanie rozstrzygnięć dokonanych przez policjantów poprzez wykazywanie innych okoliczności mających mieć wpływ na decyzje policjantów o podjęciu kontroli drogowej, w tym zasadności i prawidłowości jej przeprowadzenia.*

- ✓ **postępowaniem w sprawach o wykroczenia – mandatowe – 41**, z czego **potwierdzono 1** co stanowi **6,1 %** ogólnej liczby zarzutów, rozpatrzonych w okresie sprawozdawczym (w 2012 r. – odpowiednio 41 bez potwierdzonych zarzutów oraz 6,1 %).

Najczęstszym powodem kierowania tego rodzaju zarzutów jest niezadowolenie z samego faktu podjęcia czynności wobec skarżących oraz ukaranie mandatem karnym, co wiąże się z nałożeniem odpowiedniej liczby punktów karnych. Kwestionują oni przede wszystkim dokonaną przez policjantów ocenę stanu faktycznego, jak również wysokość grzywny i ilość punktów karnych.

* * *

Reasumując powyższe wnioski należy stwierdzić, iż dane dotyczące poszczególnych kategorii skarg, jak i zarzutów (w zakresie ilości złożonych, rozpatrzonych oraz potwierdzonych spraw) - uwzględniając przyczyny powodujące ich składanie - stanowią niewątpliwie istotne źródło informacji o najczęściej popełnianych przez policjantów błędach oraz nieprawidłowych zachowaniach.

Z zaprezentowanych danych wynika, iż w znacznym stopniu winy za taki stan rzeczy należy upatrywać zarówno po stronie samego funkcjonariusza jak i jego przełożonego, jako odpowiedzialnego za nadzór nad jego pracą. Na uwadze należy mieć również fakt, iż

popelniane błędy wynikają też pośrednio z realiów, w jakich codzienna służba jest pełniona.

Analiza postępowań wyjaśniających, przeprowadzonych w minionym roku - w kontekście poczynionych ustaleń oraz oceny prawnej działania funkcjonariuszy Policji - pozwala na stwierdzenie, iż nadal podstawowymi źródłami i przyczynami rodzącymi skargi są:

W przypadku skarg potwierdzonych:

- ✓ *niewłaściwie wykonywane obowiązki służbowe, związane przede wszystkim z brakiem odpowiedniego nadzoru i kontroli ze strony bezpośrednich przełożonych;*
- ✓ *niedostateczna znajomość przez policjantów obowiązujących przepisów prawa, wynikająca z niewystarczającego poziomu wykształcenia zawodowego;*
- ✓ *przeciążenie obowiązkami służbowymi;*
- ✓ *lekceważenie obowiązków służbowych, brak rzetelności oraz poczucia odpowiedzialności i zrozumienia służebnej roli Policji wobec społeczeństwa;*
- ✓ *brak doświadczenia zawodowego, skutkujący nieumiejętnością opanowania emocji oraz właściwego rozstrzygnięcia skomplikowanych sytuacji konfliktowych;*
- ✓ *niewłaściwe zachowanie w stosunku do obywateli, wynikające niejednokrotnie z niskiego poziomu kultury osobistej oraz bezzasadnego poczucia bezkarności.*

W przypadku skarg niepotwierdzonych:

- ✓ *niedostateczny poziom wiedzy i błędna interpretacja przepisów prawnych przez skarżących;*
- ✓ *dążenie do uniknięcia odpowiedzialności karnej za popełnione czyny poprzez pomawianie policjantów o nadużycie uprawnień;*
- ✓ *usiłowanie włączenia Policji w wyjaśnianie spraw natury cywilno-prawnej;*
- ✓ *pieniactwo, złośliwość oraz próba tzw. "zrewanżowania się" funkcjonariuszowi za podjęte przez niego działania służbowe;*
- ✓ *brak konsekwentnego i stanowczego działania policjantów w czasie podejmowania czynności służbowych.*

Przykłady potwierdzonych zarzutów

I. Zarzut dotyczący zasadności ukarania mandatem karnym kredytowanym.

W 2013 roku do jednej z komend miejskich województwa lubuskiego wpłynęła skarga, w której wnoszący kwestionując zasadność nałożenia mandatu karnego kredytowanego w wysokości 100 zł. wskazał, że został ukarany za popełnienie wykroczenia polegającego na zaparkowaniu pojazdu w miejscu, w którym jest to zakazane, co miało powodować utrudnianie wyjazdu innemu pojazdowi. W konsekwencji tego należący do skarżącego pojazd został odholowany na parking strzeżony. Uzasadniając zarzut skarżący stwierdził, że należący do niego samochód zaparkował w ten sposób, że częściowo zajmował on wjazd do jego garażu, a częściowo do sąsiadującego należącego do osoby, od której posiadał zgodę na jego pozostawienie w opisany sposób. W toku postępowania skargowego ustalono, że funkcjonariusz podjął interwencję w związku ze zgłoszeniem dotyczącym blokowania wyjazdu z garażu przez zaparkowany tam inny pojazd. Interwencję zakończono odholowaniem wskazanego samochodu na parking strzeżony. Po zgłoszeniu się do jednostki Policji jego właściciela zostało mu wydane pozwolenie na odebranie pojazdu, z jednoczesnym nałożeniem mandatu karnego kredytowanego w wysokości 100 zł. za naruszenie zakazu postoju w miejscu utrudniającym wjazd lub wyjazd. Zgromadzony materiał dowodowy pozwolił na uznanie, że mandat karny kredytowany został nałożony w sposób niezgodny z art. 1 ust. 1 i 2 Ustawy z dnia 20 czerwca 1997 roku Prawo o ruchu drogowym. Stwierdzono bowiem, że droga na której skarżący pozostawił pojazd należy do kategorii dróg wewnętrznych, na których nie występują znaki drogowe. Uznano zatem, że w części skargi dotyczącej nałożenia mandatu karnego kredytowanego w wysokości 100 zł, przepis art. 97 kw, dotyczący naruszenia przepisów określających warunki oraz zakazy zatrzymywania się lub postoju odnosi się bezpośrednio do art. 1 ust 1 cyt. wyżej Ustawy, która w tym przypadku nie miała swojego zastosowania. Wobec powyższego, zarzut skarżącego dotyczący nałożenia na niego grzywny za czyn niebędący czynem zabronionym jako wykroczenie uznano za zasadny. Wobec funkcjonariusza Policji wszczęto postępowanie dyscyplinarne w wyniku, którego uznano go winnym i odstąpiono od ukarania. Natomiast kopię skargi przesłano do właściwego sądu, celem uchylenia mandatu karnego.

II. Zarzut dotyczący bezczynności w związku ze złożoną skargą.

Skarżąca wniosła do Komendy Wojewódzkiej Policji skargę, dotyczącą braku odpowiedzi na uprzednią skargę przesłaną listem poleconym. W jej treści zainteresowana zarzuciła funkcjonariuszom Komendy Wojewódzkiej Policji nie dopełnienie ustawowego obowiązku, wynikającego z kodeksu postępowania administracyjnego i nie udzielenie odpowiedzi na uprzednią skargę. W świetle zgromadzonej w sprawie dokumentacji wskazano, iż powyższy zarzut należało uznać za potwierdzony. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie potwierdził, iż uprzedniej skardze nie nadano właściwego biegu, co uniemożliwiło rozpoznanie jej przez właściwą komórkę organizacyjną KWP. Przedmiotowa korespondencja, po wpływie do organu została niezwłocznie przekazana przez pracownika komórki rozdzielającej pocztę wpływającą z zewnątrz do niewłaściwej komórki organizacyjnej KWP. Niemniej jednak przedmiotowe pismo, pomimo błędnego skierowania, nie zostało wówczas przekazane do Wydziału Kontroli, zgodnie z właściwością

przedmiotową. Skarga zainteresowanej w wyniku czynności podjętych przez funkcjonariuszy Wydziału Kontroli została odnaleziona w sekretariacie opisanego wydziału, (podpięta pod inne dokumenty), po upływie ponad 3 miesięcy od jej wpływu do KWP. Przedmiotowa korespondencja nie została zadekretowana przez kierownictwo ww. komórki organizacyjnej. Z dokonanych ustaleń wynika, iż taki stan sprawy wyniknął z niewłaściwego obiegu korespondencji w tym wydziale oraz długotrwałej nieobecności osoby na stałe obsługującej sekretariat tej komórki organizacyjnej. Powyższe spowodowało bezczynność organu i w tym zakresie zarzut należało uznać za potwierdzony. Podnoszone przez skarżącą zarzuty zawarte w obu złożonych skargach zostały rozpoznane w toku jednego postępowania skargowego, o którego wynikach została ona pisemnie poinformowana. Natomiast w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami podjęto działania zmierzające do wyeliminowania tego typu przypadków w przyszłości.

III. Zarzut dotyczący sposobu załatwienia poprzedniej skargi.

Do Komendy Wojewódzkiej Policji wpłynęła skarga, dotycząca sposobu wyjaśnienia poprzedniej skargi przez jednostkę podległą. Skarżący nie godził się ze stanowiskiem zajęтым uprzednio w sprawie, dotyczącej braku właściwej reakcji funkcjonariuszy Policji na jego zgłoszenie o pobiciu mającym miejsce w jego domu przez nieznaną mu sprawców. Nadto wskazywał, że posiadane przez niego informacje mogą mieć znaczenie dla ustalenia sprawców tego przestępstwa. Po zapoznaniu się z całością materiałów zgromadzonych przez Komendę Miejską Policji stwierdzono, że ich analiza nie pozwala na podtrzymanie zajętego stanowiska. Postępowanie przygotowawcze na szkodę skarżącego w związku z jego pobiciem zostało wszczęte dopiero po upływie trzech tygodni od zdarzenia, po przekazaniu przez Prokuraturę Rejonową jego pisemnego zawiadomienia w tej sprawie. Wówczas zostały wykonane niezwłocznie czynności procesowe z udziałem pokrzywdzonego. Zauważono, że już informacje przekazane przez zgłaszającą pobicie synową skarżącego oraz rozpytanie na tę okoliczność przez dyżurnego jednostki samego pokrzywdzonego wskazywały na podejrzenie zaistnienia przestępstwa pobicia. Relację ww. osób potwierdzał również stan fizyczny pokrzywdzonego, do którego wezwana została pomoc medyczna, a następnie został on przewieziony do szpitala, celem wykonania dodatkowych badań. Wyjaśnienia interweniujących policjantów, dotyczące m. in. nie uzyskania żadnych danych od pokrzywdzonego na temat zdarzenia stały w sprzeczności z treścią jego relacji przekazanej dyżurnemu, gdzie podaje on liczbę sprawców i przebieg zdarzenia. Opis, którego treść została zarejestrowana na rejestratorze rozmów wskazuje na uzasadnione podejrzenie zaistnienia przestępstwa określonego w art. 158 § 1 kodeksu karnego. Policja lub prokurator dowiedziawszy się w jakikolwiek, dowolny sposób o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, a takim jest pobicie obowiązana jest do jego ścigania. Należało zgodzić się ze skarżącym, że w opisanym przypadku należało sporządzić notatkę z interwencji umożliwiając w ten sposób służbom pionu kryminalnego podjęcie właściwych czynności zmierzających do ustalenia okoliczności zaistniałego zdarzenia. Wobec powyższego zarzut zainteresowanego, dotyczący sposobu wyjaśnienia jego poprzedniej skargi przez KMP uznano za potwierdzony. Jednocześnie o dokonanych ustaleniach poinformowano Komendanta Miejskiego Policji, celem rozważenia wyciągnięcia konsekwencji dyscyplinarnych w stosunku do dyżurnego oraz interweniujących funkcjonariuszy w trybie przepisów ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji.

Skargi dotyczące dyskryminacji, kobiet i dzieci

Z analizy danych skargowych za 2013 r. wynika, iż spośród ogółu **537** rozpatrzonych skarg **150** (tj. **27,9 %**) dotyczyło działań Policji podejmowanych wobec **kobiet lub dzieci**. W treści **149** spraw, które wpłynęły łącznie do wszystkich jednostek Policji garnizonu lubuskiego, sformułowano **167** zarzuty, które dotyczyły **kobiet**, nie formułowano zarzutów odnoszących się do **dzieci**.

UWAGA: Szczegółowe dane dotyczące liczby zarzutów odnoszących się do kobiet i dzieci, przedstawione zostały w tabeli pt. „Zestawienie liczby zarzutów dotyczących działań Policji podejmowanych wobec kobiet i dzieci”.

Odnosząc się natomiast do skarg, w treści których podnoszono zarzut dyskryminacji, to z danych statystycznych wynika, iż w 2013 r. nie odnotowano takiego przypadku (w 2012 r. – również nie odnotowano takiego przypadku).

* * *

W 2013 r. do jednostek Policji wpłynął również 1 **wniosek dotyczących ładu, porządku i bezpieczeństwa publicznego** (w 2012 r. – 5).

Niezależnie od skarg i wniosków, rozpatrywano również **listy od obywateli**. Przykładowo - do KWP w Gorzowie Wlkp. w 2013 r. wpłynęło ogółem **146 listów** (**126** - w 2012 r.), których głównym tematem były przede wszystkim:

- ✓ *prośby o udzielenie informacji;*
- ✓ *prośby o udzielenie pomocy w załatwieniu spraw indywidualnych;*
- ✓ *informacje dotyczące popełniania przestępstw i wykroczeń;*
- ✓ *zagadnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego;*
- ✓ *inne sprawy.*

Listy te w większości przypadków przesyłane były do właściwych jednostek Policji w terenie, do wiadomości lub podjęcia niezbędnych działań. Niemniej jednak, **54** z nich zostały wyjaśnione przez funkcjonariuszy Wydziału Kontroli (tj. **37 %** ogółu złożonych, w 2012 r. odpowiednio 45 i 35,7).

Przyjmowanie interesantów w sprawach skarg i wniosków oraz problemy poruszane w rozmowach

W 2013 r. kierownictwo Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. oraz funkcjonariusze Zespołu Skarg i Wniosków Wydziału Kontroli KWP przyjęli łącznie **168** interesantów w ramach skarg i wniosków (**159** - w 2012 r.)

W jednostkach terenowych dane te przedstawiały się natomiast następująco: **470** - ogółem, z czego - **292** osoby zostały przyjęte przez kierownictwo jednostek (w 2012 r. - analogicznie 411 i 326).

Wszystkie jednostki organizacyjne Policji woj. lubuskiego w 2013 r. przyjęły natomiast ogółem – **638** osoby, w tym - kierownictwo – **296** (w **2012 r.** analogicznie **570 - 336**).

W zestawieniu tabelarycznym powyższe dane przedstawiają się w następujący sposób:

L.P	OKRES SPRAWOZDAWCZY	OGÓLEM	LICZBA PRZYJĘTYCH INTERESANTÓW
			W TYM: PRZEZ KIEROWNICTWO JEDNOSTEK
	2004 r.	497	309
	2005 r.	543	337
	2006 r.	627	393
	2007 r.	564	331
	2008 r.	574	346
	2009 r.	637	346
	2010 r.	632	348
	2011 r.	632	371
	2012 r.	570	336
	2013 r.	638	296

Z powyższego zestawienia wynika, iż liczba interesantów przyjętych w jednostkach organizacyjnych Policji garnizonu lubuskiego w 2013 roku wzrosła o 68 osób w stosunku do roku 2012.

Procedura przyjmowania interesantów w jednostkach woj. lubuskiego jest od wielu lat zgodna z obowiązującymi w tym zakresie przepisami i nie zmieniła się na przestrzeni ostatniego roku. Kierownicy komend oraz komisariatów nadal przyjmują te osoby codziennie bądź w wyznaczonych dniach, zaś stosowne informacje w tym zakresie znajdują się w widocznym miejscu budynku jednostek Policji, jak również na posiadanych stronach internetowych. Istnieje także możliwość komunikowania się obywateli z Policją za pośrednictwem poczty elektronicznej.

W zależności od indywidualnego zaangażowania ze strony kierownictwa poszczególnych komend czy komisariatów, w niektórych przypadkach możliwość kontaktu z interesantem istnieje niemalże bez względu na porę dnia.

Zgodnie natomiast z § 4 Regulaminu Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. z dnia 20 stycznia 2010 r. (z późn. zm.), Komendant Wojewódzki Policji w Gorzowie Wlkp. przyjmuje obywateli w sprawach skarg i wniosków w każdy poniedziałek w godzinach 10:00 – 18:00, a funkcjonariusze Zespołu Skarg i Wniosków Wydziału Kontroli codziennie w godzinach służby, przy czym w poniedziałki do godziny 18:00, w ramach pełnionego dyżuru.

Tematem większości rozmów, przeprowadzanych z interesantami były uwagi o charakterze skarg na postępowanie policjantów. Przykładem minionych lat, najczęściej zgłaszanymi problemami były sprawy dotyczące:

- ✓ *niewłaściwego zachowania się policjanta w czasie wykonywania czynności służbowych,*
- ✓ *sposobu przeprowadzenia interwencji,*
- ✓ *niesłusznego uznania winnym spowodowania kolizji drogowej; wśród tej grupy były osoby wnoszące o anulowanie mandatu,*
- ✓ *konfliktów sąsiedzkich i rodzinnych,*
- ✓ *czynności dochodzeniowo-śledczych, w tym sposobu rozstrzygnięcia sprawy,*
- ✓ *sposobu załatwienia poprzednich skarg oraz terminów obowiązujących przy ich wyjaśnianiu.*

Należy również podkreślić, iż dość liczną grupę interesantów stanowiły – zgłaszające się wielokrotnie – osoby z różnymi zaburzeniami psychicznymi, którym Policja nie jest w stanie pomóc zgodnie z ich oczekiwaniami.

W toku prowadzonych rozmów (w tym - również telefonicznych) interesantów każdorazowo pouczano o możliwości złożenia skargi w przypadku uznania, iż dotychczasowe ustalenia nie są dla nich wystarczająco satysfakcjonujące.

W każdej sytuacji wymagającej bezpośredniej interwencji kontaktowano się telefonicznie z właściwą jednostką w terenie, celem skonfrontowania danych przekazanych przez interesanta ze stanem faktycznym. Udzielano również wyjaśnień oraz porad.

W większości przypadków zgłaszane informacje nie znajdowały swego potwierdzenia, co głównie wiąże się z nieznajomością przez te osoby przepisów prawa, jak również subiektywnym poczuciem krzywdy wyrządzonej rzekomo przez policjanta.

W ramach przyjęć interesantów uzyskiwano także informacje, dotyczące popełniania przestępstw i wykroczeń. Sygnały te kierowano do właściwych merytorycznie jednostek Policji.

Wzorem lat ubiegłych, nadal wzbogacano formy kontaktów ze społeczeństwem. W większym stopniu zaangażowano do tego celu rzeczników prasowych, którzy upowszechniali problematykę pracy Policji w lokalnych środkach masowego przekazu.

W celu właściwej realizacji ustawowych zadań Policji oraz zapewnienia jej sprawnego działania, ukierunkowanego na wzrost zaufania społecznego, oprócz „*Telefonu Zaufania*” (służącego głównie do przyjmowania informacji o przestępstwach i ich sprawcach), dodatkowo funkcjonuje w garnizonie lubuskim „*Telefon 10 minut*”. Istotą tego *Telefonu* jest przekazywanie kierownictwu właściwej jednostki organizacyjnej Policji wszelkich sygnałów, dotyczących przedłużającego się czasu oczekiwania na przyjęcie zgłoszenia (zawiadomienia) o przestępstwie lub na informację o jej sprawcach.

Ocena przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg oraz wniosków

W roku 2013 nastąpił wzrost o 54 skargi w stosunku do roku ubiegłego, gdzie od roku 2010 odnotowywana była w tym zakresie tendencja spadkowa. Za prawdopodobną przyczynę składania skarg, w tym ich większej liczby w dalszym ciągu uznać należy m.in.:

- ✓ wzrost świadomości prawnej obywateli i możliwości składania skarg, odwołań, zażaleń oraz dochodzenia własnych racji przed różnymi organami i instytucjami,
- ✓ rosnące poczucie wolności, swobód i praw obywatelskich,
- ✓ zwiększającą się demokratyzację życia społecznego.

Niemniej jednak, z roku na rok zauważalna jest poprawa poziomu prowadzonych postępowań wyjaśniających przez jednostki Policji szczebla miejskiego i powiatowego. Nie zmienia to faktu, iż jakość prowadzonych tych postępowań jest nadal zróżnicowana.

Praktyka utwierdza w przekonaniu, iż dobre wyniki są osiągnięte w tych jednostkach, w których kierownicy dużą uwagę poświęcają problematyce skargowej oraz właściwym osobom powierzyli rolę tzw. *koordynatorów skargowych*.

Odnosząc się natomiast do terminowości załatwiania spraw stwierdzić należy, iż zdecydowana większość postępowań kończona była w terminie jednego miesiąca, tj. zgodnie z wymogiem określonym w art. 237 § 1 k.p.k.

Stwierdzano również przypadki wyjaśniania tych skarg w terminie dłuższym od określonego w ww. artykule, przy czym każdorazowo pisemnie poinformowano skarżącego o niezakończonym w ustawowym terminie, wyznaczając jednocześnie nowy termin. Każda zwłoka w załatwieniu sprawy, spowodowana była koniecznością przeprowadzenia dodatkowych czynności, pozwalających na rzetelne wyjaśnienie kierowanych zarzutów. Odnosząc się natomiast do kwestii 3 spraw tzw. *przetkniętych* ustalono, że w 1 przypadku było to wynikiem obiegu dokumentacji w jednostce, natomiast w kolejnej sprawie ustalono, iż taki stan sprawy wynikał z niewłaściwego obiegu korespondencji w Wydziale Prewencji KWP w Gorzowie Wlkp. oraz długotrwałej nieobecności osoby na stałe obsługującej sekretariat ww. komórki organizacyjnej. Powyższe skutkowało skierowaniem wystąpienia do Naczelnika Wydziału Prewencji KWP w Gorzowie Wlkp. o wzmoczenie nadzoru nad prawidłowym obiegiem dokumentacji wpływającej do kierowanej przez niego komórki organizacyjnej. Ponadto, został on zobowiązany do wyegzekwowania od podległych pracowników i funkcjonariuszy znajomości treści Decyzji nr 16/2013 Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. z dnia 27 stycznia 2013 r. w sprawie zasad pracy kancelaryjnej w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. i w jednostkach nadzorowanych przez Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. W drugim przypadku nieterminowość wynikała z niewłaściwej realizacji obowiązku przez prowadzącego postępowanie, co skutkowało konsekwencjami dyscyplinarnymi (policjanta uznano winnym, odstąpiono od ukarania).

Zadania realizowane przez Zespół Skarg i Wniosków Wydziału Kontroli KWP w Gorzowie Wlkp.

W 2013 r. funkcjonariusze Zespołu Skarg i Wniosków Wydziału Kontroli Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp., przeprowadzili 4 kontrole w trybie zwykłym z zakresu problematyki skargowej, dokonując oceny prawidłowości realizowania tego zagadnienia przez:

- Komendę Powiatową Policji w Sulęcinie
- Komendę Powiatową Policji we Wschowie
- Komendę Powiatową Policji w Żaganiu
- Komendę Powiatową Policji w Krośnie Odrzańskim.

W trakcie kontroli oceniano prawidłowość stosowania przepisów obowiązujących w zakresie organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków, realizację wniosków wynikających z przeprowadzonych postępowań skargowych, nadzór przełożonych nad problematyką skargową, wykorzystanie zebranych materiałów oraz dokonanych ustaleń do podwyższenia poziomu funkcjonowania jednostki i indywidualnego wykonywania zadań służbowych. Poddano również sprawdzeniu wykonanie wniosków pokontrolnych, sformułowanych w wyniku poprzednich kontroli.

Wyniki przeprowadzonych kontroli pozwalają na stwierdzenie, iż na przestrzeni ostatnich 2 lat nastąpiła zdecydowana poprawa poziomu prowadzonych postępowań skargowych, szczególnie w zakresie merytorycznego wyjaśniania zarzutów podnoszonych w skargach, oceny prawnej czynności podejmowanych przez funkcjonariuszy stanowiących podmiot sprawy, gromadzonego materiału dowodowego, jak również formalnego dokumentowania wykonanych czynności.

Niemniej jednak stwierdzono pewne uchybienia, które w głównej mierze sprowadzały się do następujących kwestii:

- ✓ *nieprzestrzegania terminów do załatwiania skarg określonych w k.p.a., wynikającego nieterminowego przekazywania pism do ekspedycji,*
- ✓ *wskazywania niepełnej lub błędnej podstawy prawnej przedłużenia terminu przewidzianego do załatwienia sprawy określonego w k.p.a.,*
- ✓ *braku wezwania osoby składającej skargę do dostarczenia zgody osoby zainteresowanej na prowadzenie postępowania wyjaśniającego w sprawie,*
- ✓ *braku zawarcia w odpowiedzi kierowanej do skarżącego pouczenia o treści art. 239 k.p.a.,*
- ✓ *braku udokumentowania faktu realizacji wniosków szkoleniowych w aktach postępowań wyjaśniających.*

Podkreślić przy tym należy, iż ww. uchybienia nie miały wpływu na merytoryczny sposób załatwienia poszczególnych zarzutów. Niemniej jednak, kierowników kontrolowanych jednostek zobowiązano do wzmożenia skutecznego nadzoru nad procedurą prowadzonych postępowań skargowych (głównie w zakresie stwierdzonych nieprawidłowości).

Przykładem minionych lat, dążąc do podniesienia poziomu prowadzonych postępowań wyjaśniających, Wydział Kontroli KWP Gorzów Wlkp. pozostawiał do własnego wyjaśnienia skargi zawierające w swej treści poważniejsze zarzuty.

Ponadto - w przypadku nadsyłania przez skarżącego do wiadomości KWP kopii skargi, wyjaśnianej przez jednostkę w terenie, prowadzone w tej sprawie postępowanie było każdorazowo nadzorowane przez pracownika Wydziału Kontroli.

Wzorem lat ubiegłych - w kwestiach wątpliwych - zwracano się o zaopiniowanie sprawy do specjalistycznej komórki (głównie Wydziału Ruchu Drogowego oraz Wydziału Kadr), której stanowisko miało wpływ na merytoryczne rozstrzygnięcie skargi. Korzystano również z pomocy Zespołu ds. Prawnych KWP.

Na podstawie materiałów postępowań wyjaśniających, prowadzonych przez Wydział Kontroli KWP (oraz w ramach sprawowanego nadzoru) skierowano w sumie 17 wystąpień (w 2012 r. – 16) do kierowników poszczególnych jednostek lub komórek organizacyjnych tut. Komendy. Ich treść zawierała uwagi dot. merytorycznego jak i formalnego wyjaśnienia danej skargi, prawidłowości oceny dokonanego materiału, lecz również przypomnienie obowiązujących przepisów prawa, regulujących podjęte przez policjantów działania.

Bieżąca analiza materiałów kończących postępowania wyjaśniające, przesyłanych do wiadomości KWP (w przypadku skarg własnych jednostek) stanowiła również podstawę do instruktażu osób nadzorujących problematykę skargową, w razie stwierdzenia nieprawidłowości w zakresie merytorycznego lub formalnego wyjaśnienia skargi. W zależności od wagi stwierdzonych uchybień, instruktaż taki odbywał się niezwłocznie w formie rozmów telefonicznych lub w formie pisemnej.

Na uwagę zasługuje również fakt, iż poza wyżej wymienionymi działaniami Wydział Kontroli przygotował, w związku ze skargami ponownymi skierowanymi do Komendy Głównej Policji, także 16 stanowisk w przedmiotowych sprawach (11 – w roku 2012).

Przeprowadzone zostało również szkolenie w którym udział wzięli funkcjonariusze odpowiedzialni za nadzór nad problematyką skargową w jednostkach podległych, którego tematem były głównie zagadnienia omówione na odprawie koordynatorów skargowych Komend Wojewódzkich/Stołecznej Policji.

Sposób wykorzystania wniosków wynikających ze skarg potwierdzonych, w celu podniesienia jakości służby policjantów / jednostek Policji

Podkreślić należy, iż niezależnie od przedmiotu, skargi każdorazowo traktowane są jako potencjalne źródło informacji o istotnych nieprawidłowościach w funkcjonowaniu jednostek oraz codziennej pracy policjantów i stanowią jedną z form oceny działalności danej jednostki Policji.

Uwzględniając powyższe - wzorem lat ubiegłych podejmowane były następujące działania zmierzające do zapobieżenia oraz zmniejszenia ilości skarg potwierdzonych:

- ✓ *w jednostkach terenowych problematyka skargowa poruszana była w toku okresowych szkoleń funkcjonariuszy;*
- ✓ *w uzasadnionych przypadkach (również w razie nie potwierdzenia podnoszonych zarzutów) wnioskowano o omówienie przedmiotowej sprawy z funkcjonariuszami danego pionu, celem wytknięcia stwierdzonych uchybień jak też przypomnienia prawidłowej procedury, zgodnej z obowiązującym stanem prawnym;*
- ✓ *w każdym przypadku potwierdzenia skargi, do właściwego kierownika jednostki kierowano wystąpienie, z poleceniem realizacji wniosków końcowych sprawozdania (o sposobie ich wykonania pisemnie informowano Wydział Kontroli KWP).*

W 2013 r. w **2** przypadkach (w 2012 r. - **1**), w wyniku stwierdzonych uchybień, wszczęto postępowania dyscyplinarne, w obu sytuacjach funkcjonariuszy uznano winnymi i odstąpiono od ukarania.

Sporządzono natomiast łącznie **24 wystąpienia** (w 2012 r. – **44**), w wyniku których przeprowadzono **3** rozmowy dyscyplinujące (w 2012 r. – **8**) oraz **33** – o charakterze

instruktażowo-szkoleniowym (w 2012 r. – 11).

Sposób realizacji wniosków i zaleceń wynikających z Analizy przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków w Policji w 2012 r.

Mając na uwadze wnioski i zalecenia wynikające z *Analizy (...)* za 2012 rok stwierdzić należy, iż kierownicy jednostek Policji w różnym stopniu monitorowali tryb i zasady przyjmowania, rozpatrywania i załatwienia skarg i wniosków w kierowanych przez siebie komendach.

W każdej jednostce Policji garnizonu lubuskiego wyznaczony jest tzw. *koordynator skargowy*, posiadający właściwą wiedzę i kwalifikacje do sprawowania merytorycznego nadzoru nad problematyką skargową.

W 2013 r. kontynuowano praktykę obejmowania bezpośrednim nadzorem lub przejmowania do bezpośredniego wyjaśnienia przez Zespół Skarg i Wniosków Wydziału Kontroli KWP w Gorzowie Wlkp. bardziej skomplikowanych skarg.

Prezentowano także, w trakcie kwartalnych narad kadry kierowniczej tut. KWP z udziałem Komendantów jednostek terenowych, analizę problematyki skargowej w celu eliminacji uchybień i nieprawidłowości, a także przyczyn rodzących skargi.

Przekazywano do oceny prokuratury sprawy, zawierające elementy niezgodnego z prawem działania policjantów oraz budzące wątpliwości co do trybu ich rozpatrywania. Ponadto, w celu monitorowania zagadnienia jakim są postępowania skargowe zawierające zarzuty bezczynności i opieszałości zarówno z III, jak i IV kategorii skarg, polecono, by o każdym przypadku złożenia takiej skargi informować Wydział Kontroli KWP w Gorzowie Wlkp., poprzez przesłanie jej kserokopii. Z chwilą zakończenia postępowania wyjaśniającego prowadzonego w sprawie skargi, zobowiązano do przesłania ww. Wydziału uwierzytelnionej kserokopii sprawozdania oraz dopowiedzi udzielonej skarżącemu.

Przeprowadzono również kontrole organizacji przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg i wniosków oraz niezwłocznie reagowano na stwierdzone uchybienia w czynnościach podejmowanych przez funkcjonariuszy, o czym pisano na poprzednich stronach niniejszego opracowania.

Wnioski i zalecenia wynikające z analizy skarg

Dążąc do dalszego podnoszenia poziomu pełnionej służby przez funkcjonariuszy garnizonu lubuskiego, Wydział Kontroli Komendy Wojewódzkiej Policji w Gorzowie Wlkp. nadal prowadzić będzie bieżące działania, polegające na:

- ✓ ***doskonaleniu** procedury prowadzonych postępowań wyjaśniających, celem rzetelnego, obiektywnego i terminowego rozpatrywania skarg, jak również gromadzenia pełnego materiału dowodowego;*
- ✓ ***przyjmowaniu** do bezpośredniego wyjaśniania skarg o dużym stopniu zawilości lub ciężarze gatunkowym;*
- ✓ ***kontynuowaniu** pracy szkoleniowej, z wykorzystaniem wniosków wynikających z przeprowadzanych postępowań wyjaśniających, z jednoczesnym niezwłocznym reagowaniem wobec policjantów winnych stwierdzonych uchybień;*

- ✓ *inspirowaniu* funkcjonariuszy zajmujących się w terenie problematyką skargową do systematycznego podejmowania działań profilaktycznych, mających na celu dalsze zmniejszenie ilości oraz potwierdzalności składanych skarg;
- ✓ okresowej **kontroli** podległych jednostek, umożliwiającej sprawowanie bieżącego nadzoru nad organizacją przyjmowania, rozpatrywania i załatwiania skarg.

Wnioski końcowe:

1/ Zobowiązać komendantów miejskich i powiatowych Policji woj. lubuskiego oraz Dowódcę SPPP w Zielonej Górze do:

- ✓ *wykorzystania wniosków wynikających z niniejszej analizy w toku szkoleń, organizowanych dla podległych funkcjonariuszy;*
- ✓ *wzmocnienia skutecznego nadzoru nad poziomem prowadzonych postępowań wyjaśniających;*
- ✓ *omówienia problematyki skargowej za 2013 r. podczas narady rocznej, zorganizowanej w kierowanej jednostce, ze zwróceniem uwagi na przyczyny i źródła składania skarg oraz ich potwierdzania.*

O sposobie realizacji powyższego wniosku kierownicy w/wym. jednostek pisemnie poinformują Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. - za pośrednictwem tut. Wydziału Kontroli - niezwłocznie po jego wykonaniu.

2/ Z treścią niniejszego opracowania zapoznać Naczelnika Wydziału Komunikacji Społecznej KWP oraz Pełnomocnika Komendanta Wojewódzkiego Policji w Gorzowie Wlkp. ds. Ochrony Praw Człowieka.

Integralną częścią analizy stanowi 12 załączników

A K C E P T U J Ę:

NACZELNIK
WYDZIAŁU KONTROLI
KWP GORZÓW WLKP.
PODINSP. BOGDAN SPĘTANY

Wykonano w 2 egz

Egz. nr 1 - Wydział Skarg i Wniosków Biura Kontroli
Komendy Głównej Policji
Egz. nr 2 - Wydział Kontroli
KWP w Gorzowie Wlkp.
Opr./Wyk. W.R.

Powielono i rozesłano e-mailem wg rozdzielnika.